

Mer om mamsell Wibergs gård

Bo Tilliander, Dalarös nu ytterst levande och aktive konstnär och författare, vill gärna komplettera historien vi nyligen berättat om i Shimmyn om huset vid Lotsberget, Wallinvägen 10. Hans brev återger vi här. Tack. Bo!

Jag skulle vilja lämna några upplysningar om fastigheten Wallinvägen 10, Stadsäga 78 K vid Lotsberget.

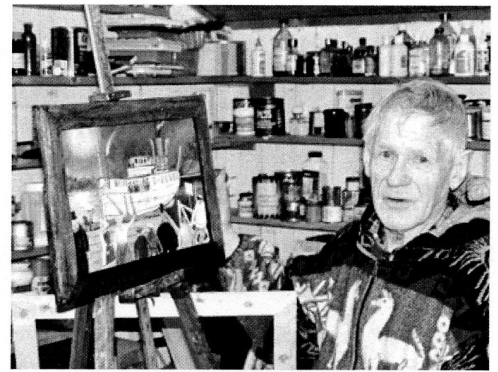
Vid mitten av 1800-talet låg mycket riktigt Mamsell Wibergs gård och även en handelsbod i en mindre byggnad på gården. Det säges att Mamsell Wiberg och hennes syster var av gammal Dalarösläkt, där flera av förfäderna var vid tullen. En broder till mamsellen drev en krydd- och specerihandel på Söder i Stockholm, vilken sedermera övertogs av en brorson.

Efter vad jag hört lär den ha legat vid Glasbruksgatan. Genom min mor född 1907 och hela sitt liv bosatt på Dalarö och Ornö vilken omtalat att hennes farmor, Christina Corneliusdotter Sjöblom, född 1830 på Fjärdlång och död 1920 på Mejfjärd, att på höstarna innan isen lade sig, så köpte man hem specerivaror så att det räckte hela vintern, bland annat femtio kilo rågsikt, det gjorde alla. Det var en mamsell Wiberg som hade handelsbod på Dalarö och tog hem varor från sin bror som hade en stor bod vid Slussen. Brodern skickad ut varor med båt, fast kött fick man segla in till stan och köpa av Ölänningar som sålde från skutor vid Munkbron. När mamsell Wiberg avled 1891 ansågs byggnaderna vara i sådant dåligt skick att de såldes som ved. Dalarös sista Kommunalordförande Axel Johansson, som var uppvuxen på gården Vinåker ovanför Sandemar, omtalade en gång att det var en Dalaröbo som köpte byggnaderna för rivning. Far

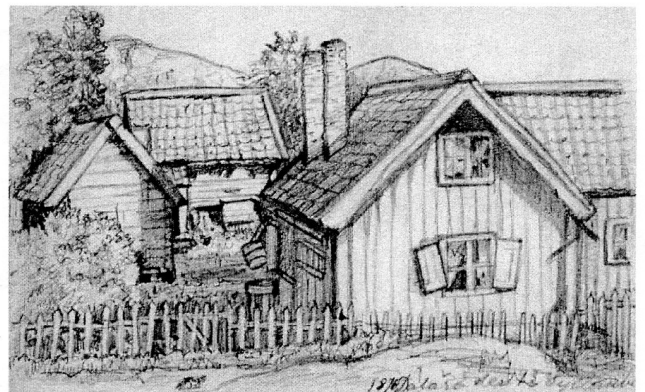
min var där med oxarna och körde bort virket till någon tomt i närheten, där de lejt ett par dalkarlar som timrade upp de gamla kåkarna igen. Tyvärr har jag glömt var det var någonstans.

Den sista som bebodde fastigheten året runt var en fru Olsson som jag minns mycket väl, hon var mycket gammal och var en av de första som flyttade till den då färdiga Malmgården 1955.

Sofia Olsson var inte infödd Dalaröbo, "utan kom uppifrån landet" någonstans. Hon var faster till Kalle Andersson i Kattvik som kom från ett numera försvunnet torp som hette Lida och låg någonstans mellan Ösbybro och Svartbäcken. Släkten lever ännu kvar på Dalarö genom Anderssons barnbarn under namnen Törngren och Alexandersson och har bland annat bensinstationen vid Hottellbyggnan.

Bo Tilliander i sin ateljé.

Hanna Pauli-Hirsch teckning av gården på 1880-talet. Lotsberget i bakgrunden.

Läsekretsens kommentar

I senaste numret skrev vi om fastigheten Wallinvägen 10 vid Lotsberget. Mats Lundqvist föräldrar hyrde först av Sofia Olsson och var ägare 1956 - 1985. Mats har skrivit en kompletterande historia som vi gör några utdrag ur:

”Något pensionat eller servering har jag aldrig hört talas om. Inte heller verkar huset vara lämpligt för det. Det fanns ju ingen inredd vind förrän jag själv snickrade till golv, väggar och satte i fönster på 60-talet.

Min mormor och morfar hyrde på Dalarö första gången 1915. Jag har ingen uppfattning om var någonstans. Jag vet också att min farbror och faster hyrde på Dalarö, troligen troligen tidigt 30-tal hos någon som kallades "skräcktanten". Hon lär ha bott i Y-et där Wallinvägen möter N. Tegnergägen. Min pappa och mamma började hyra hos Sofia Olsson, Wallinvägen 10 från mitten av 30-talet. Fru Olsson flyttade om somrarna ut i "lilla huset" så vi kunde disponera huvudbyggnaden. Hemma hos oss titulerades alltid fru Olsson som "fiskarfru" men det kan vara helt fel.

Vi köpte fastigheten 1956 för 34.000 med inventarier. Den enda större saken pappa gjorde efter vi köpt huset var att låta måla om huset. Huset var nog åt det gråblå hållet då, men det fanns nästan ingen färg kvar då. Det målades då i den ljusgula nyansen som det nu har. Senare har jag och några kompisar målat om taket själva någon gång på sent 60-tal. Det var ganska spännande för taket är brant och högt. Pappa lappade och lagade men inga stora saker gjordes förrän jag började med att "inta vinden". Jag byggde trappa och

började så smått inreda vinden omkring i mitten av 60-talet.

Tomten var en traditionell trädgård då vi köpte stället med rabatter och grusgångar. Det fanns också flera äppelträd och fantastiska vinbärsbuskar. Mamma plockade massor av bär och saftade och syltade så vi var helt självförsörjande. Pappa och mamma var inte så förtjusta i att sköta rabatter och grusgångar så de fick växa igen på 60-talet.”

–”Det fanns rester av en gammal grund ungefär där vi hade trappan ner mot grannen söderut. Inne i buskaget där skall den finnas. Där sades det att det funnits en handelsbod långt tillbaka i tiderna. Pappa hittade också några gamla mynt på tomten från mitten av 1800-talet. Jag har inte dem kvar tyvärr. Det fanns också ett stort körsbärsträd på gräsmattan där den gamla grunden skulle ha varit. Som barn åt vi massor av goda bigarråer. Trädet var så stort att det räckte både åt fåglarna och oss utan problem. Sen plötsligt dog trädet knall och fall en sådan där varm och lång sommar på 50-talet, 1959 kanske? Pappa hade börjat plantera in Adam och Eva på gräsmattan där bigarråträdet stått. På vårarna var scillan överdådlig på samma gräsmatta. Pappa var väldigt intresserad av vilda blommor och inte road av att klippa gräs så han jobbade på för att skapa en äng av hela tomten.”

Ja, det var lite om fastigheten STG 78K Lotsberget, Dalarö, som den benämndes då jag var barn. Roligt att höra att pappas blomsteräng har blivit så uppmärksam och att ni vårdar den vidare.

Nuvarande ägare Anders Fågelström övertog fastigheten 1985. Uppgift i tidigare Shimmy var felaktig.